

Izhaja, izveščajski ponedeljek, esak dan zjutraj. Ur. Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi naj se pošiljajo v pisarno, ne sprejemajo, rokopisi se ne. Prof. F. Peric. — Lastnik tiskarna Edinost. Tisk. z. naša za mesec L 7.—, 3 mesece L 19.50, pol leta L 30.—, za celo leto L 60.—. Za inozemstvo mesečno 5 lir več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Licejska knjižnica
LJUBLJANA — Jugoslavija

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. osmrtice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov po L 2.—. Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2.—. Oglasi naročniki in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Františka Asiškega št. 20, I. nad. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Občinske volitve v Idriji in goriški strujarji

«Goriška Straža» je vzela pretekli teden v roke perilnico in pere v zaporednih člankih svoje perilo, ki si ga je, s svojo strujo vred, umazala povodom občinskih volitev v Idriji. Pere pa ga v tisti stari vodi, v kateri je hotela oprati že mnoge svoje grehe. Tako n. pr. tudi greh razkola, ki ga je zanesla med naše ljudstvo. To je ona znana umazana voda, a lug je sestavljen iz napadov, podtikanih in obrekovanj na naslov našega lista in naše politične organizacije in iz običajnih strankarskih špekulacij z narodnimi nesrečami. Na ta snažni lug imajo gospodje strujarji svoj patent, katerega jim pa prav nič ne zavidamo.

Da je komisarjski režim za naše občine prava nesreča, je naš list ugotovil in podčrtal že sto- in stokrat in vsa naša občinska politika je dosledno temu usmerjena k cilju, da se ta režim odpravi. Kolikor je osrednje vodstvo naše narodne politične organizacije moglo posegati v vraščanje občinskih volitev v Idriji, je dajalo smernice v tem zmislu, prepovedujoč izdajo lokalnim činiteljem. Iz istih razlogov je pooblastilo tamkajšnje mestno organizacijo, naj stopi v stike s pristajajočimi strujarjem glede enotnega nastopa. Tako je bilo naše stališče in menda ga ni pametno človeka, ki bi mu mogel oporekati. Prav na istem stališču so bili tudi idrijski strujarji, ki so bili dan pred shodom v Idriji, dne 12. t. m., že dovršena. Bila je sestavljena skupna lista, ki je vsebovala posredniške in istotako strujarje. Po volitvah se je, pod pritiskom g. podprefekta, občinsko število skrčilo na 7 in 7, kar je obe stranki morali udati in sprejeti v občinsko listo dva Italijana. Oba italijanska kandidata so določili strujarji in to vrzljavo vztrajali pri njih dveh imenih, ki sta bili naši strani nesimpatični. Tak je bil položaj tik pred shodom.

Na shodu, na katerem je bila večina komunistična, pa se je pokazalo, da so strujarji istočasno stavili ponudbe komunistom. Ker pa so to na shodu tajili, jih je komunistični govornik javno razkrinkal s tem, da je navedel vsebino dopisnega jim pisma ter navedel imena podpisancev: predsednika in tajnika njihove organizacije. Isti predsednik je tudi predsedoval shodu. Po rečenem razkrinkanju je nastalo ludo in dolgo prekanjanje in je komunistična večina zapustila dvorano, na kar je strujarski predsednik samovoljno zaključil shod, ne da bi bil dal listo na glasovanje. Ni torej resnično, kar trdi «Goriška Straža», da bi bili tudi njeni pristaji zapustili shod.

Na podlagi teh neizpodbitnih dejstev je jasno, da je bilo vse postopanje strujarjev preračunano na prevaro na vse strani. Resnica je ta, da smo bili oni in mi postavljene pred alternativo: ali občinski zastop z dvema Italijanoma med 20 sicer vobodno izvoljenimi zastopniki ali občinski komisar — Italijan. Oni in mi smo se sporazumno odločili raje za prvo, nego za drugo in oni sami so izbrali italijanske zastopnike. Shod, ki je imel odločiti o sporazumu, pa se je ponesrečil. Posledica temu bi morala biti, da bi se obe strani, ki sta sklenili sporazum, sestali in sklepali z državo na novi položaj. Če je res, kar trdi «Goriška Straža», da se je na shodu ljudstvo izreklo proti temu sporazumu, bi se morale stranke sporazumeti za nekaj, kar bi bilo ljudstvu prav. In šele, ko bi strujarji videli, da se edinosti protivijo pravi rešitvi po ljudski volji, in ko bi videli, da so vsi poizkusi za primerno rešitev tega problema po krivdi edinostne nemogoči, bi smeeli storiti, kar so storili zgolj iz prirojen zlobne prepirljivosti. Če so smatrali, da naj bi obvede strani skupno nastopili brez italijanskih kandidatov in če so smatrali, da bi se volitve lahko vršile tudi po odklonitvi teh dveh kandidatov, naj bodo gotovi, da bi se ital. kandidatov z veseljem odrekla tudi naša stran. Tako pa so strujarji v svoji znani in večkrat izkušeni perfidnosti hoteli prikazati svojim backom, kakor da smo mi zahtevali fašiste v listo in da niso hoteli z nami samo zato, ker se niso hoteli udati naši zahtevi po italijanskih kandidatih. Stoji pa dejstvo, da smo bili že dogovorjeni za skupno samoslovensko listo in da sta bila italijanska kandidata njim in nam narinjena, da so se sili udali oni kakor mi, in da so se oni brez vsakega razloga in povoda umaknili od sporazuma in nastopili razkolniško. Nikakor pa se ne morejo izgovarjati, da bi bilo ljudstvo proti skupnemu nastopu obeh narodnih organizacij. Marveč sta bila proti skupnemu nastopu le gg. dr. Besednjak in dr. Biteznič. Ta dva gospoda sta edina kriva, da so bile občinske volitve odložene ter da bo Idrija še nadalje ječala pod šibo komisarja. Če je to njun ideal, jima čestitamo na doseženem uspehu.

Finančni minister za mir in red v državi

RIM, 25. «Informatore della stampa» poroča, da je finančni minister conte Volpi v krogu svojih prijateljev izjavil, da je finančni položaj Italije dober in da bo lahko še nadalje ostal dober, toda pod pogojem, da vladajo v državi red, zakon in državna avtoriteta.

Zunanji minister Letonije v Italiji

Sklenitev trgovinske pogodbe med Italijo in Letonsko - Baltičke zveze ni treba

RIM, 25. Danes dopoldne je letonski zunanji minister Mejerowicz sprejel časnikarje v lokalih «Grand Hotels». Izjavil je, da mu je vožnja po Italiji silno ugajala. Italija je bila prva država, ki je priznala Letonsko. Njegovo potovanje v Rim ima namen, da postanejo odnosi med obeh državama še bolj tesni. To se je posrečilo s sklenitvijo trgovinske pogodbe.

Sedanja letonska vlada, ki je sestavljena iz konservativcev in liberalcev, skuša predvsem dvigniti gospodarstvo; Letonska je radi vojne mnogo trpela, gospodarstvo je bilo uničeno.

Komunistična stranka je uradno prepovedana. Kljub temu pa so odnosi med Rusijo in Letonsko izvirni. Letonska se ne mara vmešavati v notranje zadeve Rusije, še posebno ne, ker ima dobre gospodarske zveze s to državo. Baltičke zveze ni potrebna, ker Rusija ne mara vojne. Pač pa bo Letonska ostala v tesnih zvezah z bližnjimi državami.

RIM, 25. Danes je bila v vili Torlonia podpisana trgovinska pogodba med Italijo in Letonsko. Za Italijo je podpisal on. Musolini, za Letonko zunanji minister Mejerowicz. Pogodba vsebuje klavzule prednostne države.

Zdravje on. Amendole

RIM, 25. Zdravstveno stanje poslanca Amendole gre na bolje. Rane na glavi in na levi roki se še niso prav zacelile. Zdravnik sen. Cirincioni je nekoliko v skrbeh za rano na levem očesu; vendar upa, da ne bo pustila nikakih posledic za oko. V teku 20 dni bo bolnik popolnoma okrevale.

Poslanec je prejel iz vseh krajev Italije izraze simpatije. Tekom prvih 3 dni je prejel nad 3000 brzojavk.

Carina na uvoz žita

RIM, 25. «Gazzetta Ufficiale» je objavila kr. ukaz od 24. julija 1925., s katerim se zopet uvaja carina na uvoz žita. Carina za pšenico znaša zlatih lir 7.50 z stot., za rž 4.50 za stot., za koruzo 1.50; za pšenično moko 11.50 za stot., za rženo moko 6.50, za ovseno moko 6 zlatih lir, za moko iz rumene koruze 3.50; za zdrob 15.50, pašte iz pšenice 16, za kruh in biskote 16, za oves 4, za otrobe 2 zlati liri za stot.

Zaupnica vladi RR

Stjepan Radić pojde za Pašićem

BEOGRAD, 25. (Izv.) Dopoldne se je nadaljevala v narodni skupščini razprava o vladi deklaraciji. Minister Miša Trifunović je branil deklaracijo in predvsem sporazum z radičevci. Rekel je, da ga veseli, da je Ljuba Davidović pozdravil sporazum med Hrvatini in Srbi, dasi ni po njegovem mnenju iskren. Proti sporazumu so spahovci, dr. Trumbić, SLS in Pribečević. Govornik se je nato skliceval na Stojana Protića, ki je propagiral tak sporazum. Nadalje je izvajal govornik, da bi bil že skrajni čas, da izgine hrvatsko vprašanje z dnevnega reda.

Ministru Trifunoviću sta ugovarjala Hadžikadić in dr. Trumbić, ki je trdil, da je sedanji sporazum le sporazum dveh najmočnejših strank, ne pa sporazum med narodoma. Radičevci so se pri zadnjih volitvah izrekli proti sporazumu z radikali. Tudi Pribečević je pobijal izvajanja ministra Trifunovića. Nadalje je izjavil, da ni nikdar rekel, da je dr. Trumbić tat in lopov — kakor je trdil Radić; pač pa so radičevci nekaj do očitali radikalom. Sporazum je branil tudi Ljuba Jovanović.

Po govoru Ljube Jovanovića je bila razprava zaključena in razpisano glasovanje o zaupnici vladi. Skupščina je izrekla z večino glasov vladi zaupnico.

BEOGRAD, 25. (Izv.) V političnih krogih se je razširila vest, da namerava Stjepan Radić odpotovati za Pašićem v Karlove Vre. Z njim misli načeti vprašanje svojega poslanskega mandata. Večerno «Vreme» pravi, da želi Stjepan Radić priti v zbornico, da si s svojimi nastopi ohrani simpatije svojih volilcev.

Radić je odpotoval včeraj na Sušak, odkoder odide v Baško na oddih.

Pašić v Karlovih Varih

PRAGA, 25. (Izv.) Jugoslovanski ministrski predsednik Nikola Pašić je šele včeraj ob 14. uri prispel v Prago, ker je imel že v Bratislavi veliko zamude.

Na postaji so ga sprejeli zastopniki vlade in člani jugoslovanskega poslanstva.

KARLOVI VARY, 25. (Izv.) Danes je tušem prispel jugoslovanski ministrski predsednik Pašić. Tu ostane en mesec, nakar odpotuje v Evan-les-Bains po nasvetu svojega osebnega zdravnika.

Veljkanski gozdni požari v Hannoverju
HANNOVER, 25. V okolici mesta Hannover so začeli goriti državni gozdovi. Močan južno-vzhodni veter je zanesel ognjene jezike preko z velikimi težavami postavljenih nasipov. Ogenj je že zajel ozemlje kakih 8000 hektarjev, nad katerim leži visok oblak dima. Bliznji gozd Berlin-gen tudi gori.

350 moč tehnične nujne pomoči, 200 moč državne brambe dela s pomočjo kmetov dan in noč, da zajeti nadaljnje prodiranje ognja. Pri tem so prišle štiri osebe v resno življenjsko nevarnost.

Francoske torpedovke potopile tovor orožja

Napredovanje proti maroškim vstajam

PARIZ, 25. «Journal» poroča iz Madrida, da so francoske torpedovke po običajnih pozivih potopile v bližini rta De Agua velik motorni čoln, ki je prihajal od Gibraltarja in ki je gotovo bil natovoren z orožjem, namenjenim za Rifance.

Uradno poročilo o operacijah v Maroku pravi: «Francoska skupina, ki je odpotovala iz Aains Aife ter prodirala ob obeh bregovih Ouerge, je prispela do 20 km zapadno od Uueda in ujela pri tem večje število Rifancev.

S to akcijo je bila obširna cona kakih 75 km severno od Feza razčiščena od sovražnika in Rifanci, ki so se bili ustanovili v tem okraju, bežijo v neredu proti severu. Na zapadu napredujejo Francozi proti Beabu Moroudiju.

De Rivera se bo sestal s Petainom

PARIZ, 25. Ker je madridska konferenca takorekoč končala svoje delo, odpotuje general Primo De Rivera v najkrajšem času v Maroko, kjer se bo sestal z maršalom Petainom.

Komunistična propaganda v Maroku in Tunisu

PARIZ, 25. K aretaciji štirih komunistov, ki se je izvršila pred dnevi v Rabatu, ugotavlja «Journal», da sta dva od teh Maročana, ostala dva pa Evropejca. Pri enem izmed aretirancev, v katerem se je pozneje spoznalo člana uredništva lista «Humanité», so bili najdeni dokumenti, ki dokazujejo, da so aretiranci prišli v Maroko v svrhu komunistične propagande. S seboj so imeli tudi za Abd-el-Krima nabrane denarje.

Isti list poroča iz Tunisa: Pred tukajšnjim kazenskim sodiščem se je moralo zagovarjati več urojenecv radi komunistične propagande. Obtoženci so bili obsojeni na večmesečne kazni in na denarne globe.

Naproti sporazumu z angleškimi rudarji

250.000 delavcev volnene industrije grozi s stavko

LONDON, 25. Posredovanje vlade v vprašanju rudarjev je imelo uspeh. Včeraj so se po pretrganju medsebojnih odnosov prvič sestali zastopniki rudarjev z njihovimi delodajalci. Prvi sestanek obeh strank je bil le formalnega značaja in se je sklenilo, da se bodo prava pogajanja začela prihodnje sredo.

Ker pa zapade v petek rok, določen za novo delovno pogodbo, bo ostalo za pogajanja le malo časa, iz česa se more sklepati, da se bode oba stranki potrudila za čimprejšnjo poravnavo spora. Najbrže se bo skušalo vsaj začasno odvrniti ustavitve dela.

Gibanje mehanikov, ki je tesno združeno z gibanjem rudarjev, ne zaznamuje nobenega napredka in niti delavci volnene industrije niso mogli najti nobenega izhoda iz položaja, tako da se bi morala začeti danes stavka 250.000 delavcev, ako se ne umakne še pravočasno predlog za 5% tno znižanje mezd.

Brezposelnost na Angleškem pojava

LONDON, 25. V smislu statističnih podatkov ministarstva dela je bilo dne 13. julija na Angleškem 1.248.500 brezposelnih delavcev, t. j. 51.850 manj kakor prejšnji teden, ampak 222.567 več kakor lansko leto.

Kitajci napadli dom ameriškega Rdečega križa in ubili več ameriških državljancev

PARIZ, 25. Kitajci so v ponedeljek napadli hišo ameriškega Rdečega križa v Mandžuriji, ki je služila kot središče za podporo ruskih emigrantov. Major Palmer in njegov sluga sta bila pri napadu ubita, dr. Howard pa je bil odpehan v ujetništvo. Ostali stanovalci, med njimi mati majorja Palmerja in sin dr. Howarda, so pobegnili in se nahajajo na varnem.

Napeti poljsko-nemški odnosi

BERLIN, 25. Wolfow urad poroča: Ker je Poljska sklenila izgnati s svojega ozemlja veliko število nemških optantov, je nemška vlada odobrila enak protukrep ter dala dostaviti poljskim optantom nemških ozemelj dekret za izgon. Na podlagi pravorekila razsodišča sta, obe stranki upravičeni spraviti čez mejo optante, ako isti ne zapustijo tozadevne države do 1. avgusta. Ako bo Poljska izvajala to svojo pravico, bo Nemčija prisiljena postopati na isti način napram poljskim optantom, bivajočim v Nemčiji. Nemška oblastva skušajo doseči pri poljski vladi, da bi se ukazi za izgon ne izvršili.

Reševanje portugalske krize

LISABONA, 25. Predsednik republike je pozval predsednika zbornice Domingo Pereira, ki se nahaja sedaj v Parizu, da sestavi novo vlado.

Konferenca severnih držav

STOCKHOLM, 25. Na dnevnem redu konference zunanjih ministrov Finske, Poljske, Estonske in Litvanske, ki se je pričela danes v Revalu, je v prvi vrsti problem varnosti teh držav. Estonski zunanji minister je odpotoval v London, Pariz in Bruselj, da bi se tam pogajal o garancijskem problemu. Pred svojim odhodom je dementiral rusko vest, da bo

Estonska dala svoje otoke v najem Angliji. Med manjšimi vprašanji se bo na konferenci razpravljalo tudi o valutni uniji severnih držav.

Ogromen požar v Oslu

OSLO, 25. Davi je izbruhnil tukaj velik požar, ki je zavzel ogromne dimenzije. Uničeno je mnogo žita. Ob pol 5. popoldne je bil požar lokaliziran. Škoda gre v milijone.

DR. JAN HERBEN:

Kako je Masaryk postal revolucionar in predsednik republike

(Povodom izdavanja Masarykovih vojnih spominov).

Prešlo je nad 30 let, odkar je Masaryk vstopil kot profesor na češko vseučilišče v Pragi, predno je češki narod spoznal, kdo je T. G. Masaryk. Narod je spoznal Masaryka še le tedaj, ko je postal revolucionar.

Od leta 1907. se je opažala v Masarykovih političnih nazorih velika sprememba. Ko je Masaryk že izgubil nado, da bi se Avstrija spremenila v pravično in napredno državo, je nehaj verovati v njeno bodočnost. Masaryk je začel izpodkopavati habsburško vladavino. V parlamentu je napadal Avstro-Ogrsko. Avstrijske spletke proti Srbom in srbski državi so mu nudile priliko, da tudi vnanjo politiko Avstro-Ogrske predloči Evropi kot gnilo, lažno, surovo in nasilno. V letih 1909-1910. so bili trije jugoslovenski procesi, ki so habsburški politiki zadali rano, katerega ni nehala krvaveti, dokler ni država v letu 1918. izkrmavela. Za vsemi temi procesi je stal Masaryk.

Izbruhnila je vojna. Kaj je storil človek, ki je med vsemi svojimi sodobniki najmanj govoril o ljubezni do naroda in domovine? Povprašal je svojo vest in ta mu je pokazala, kaj naj stori. «Ko je začela vojna — tako pripoveduje sam — in ko sem videl, da naši vojaki začenjajo napredovati napram našemu narodnemu in slovanskemu programu, ko sem videl, kako se Avstrija maščuje nad našimi ljudmi, kakor sem doznal, da je bil v Moravski obsejen človek zato, ker je imel ruski proglas Nikolaja Nikolajeviča, da je bil drugi in tretji ustreljen, sem si moral reči: ti ne moreš storiti manj, nego delajo ti naši vojaki, naši ljudje, naši volilci. Odločil sem se, da moram biti na strani tistih, ki se borijo proti Avstro-Ogrski. Uvidel sem, da med Češko in Avstrijo, ozioroma med Češko in Habsburgovci, ne more biti nikakih kompromisov.»

Tedaj, ko mu je vest tako odgovorila, je Masaryk v svojem 64. letu izvršil tisto veliko delo, za katero niso bili sposobni mnogo mlajši ljudje in politiki, poznani po svojem nacionalizmu. Masaryk je dne 18. decembra 1914. odšel iz Prage v inozemstvo. S svojih dveh potovanj v Holandiji je proučil pred vsem načrte Anglije, kjer je novembra 1914. s Seton Watsonom dogovoril prva predavanja o češki državi za Anglijo, Francijo in Rusijo. Iz domovine je odšel Masaryk v Italijo, kjer je v razgovorih z italijanskimi državniki doznal, da Italija na pomlad 1915. napove Avstriji vojno. Potem se je nastanil v Švici, odkoder je vzdrževal stike toliko z zavezniki, kolikor z odličnimi osebami in prijatelji v inozemstvu: Steedom in S. Watsonom v Angliji, Denisem v Franciji in Miljukovim v Rusiji. Tu v Švici je slednjič napočil čas, ko je Masaryk strgal krinko z obraza in javno napovedal vojno češkega naroda proti habsburški vladavini. To je bilo na dan Husovega praznika dne 6. julija 1915. Husovo svečanost v Ženevi je zaključil Masaryk s sledečo izjavo: «Zmisel češke zgodovine in našega narodnega duha je v reformaciji, — zmisel Avstrije v nasilni reakciji in vzdrževanju nazadnjaštva v Evropi. Če se ima Čeh odločiti, se mora odločiti proti Avstriji. Temelj češkega programa je ideja humanizma, ki obsoja nasilje. Braniti se proti nasilju je dovoljeno, a braniti se je treba z orožjem. Narav vsakega postopanja določa pobude.»

Iz Švice je odpotoval Masaryk v Pariz z namenom, da spozna razpoloženje in načrte francoskega naroda, a na jesen 1915. je prenesel svoj sedež iz Švice v London. Ko mu je avstrijska vlada odgnala profesuro v Pragi, stavila njegovo imetje pod sekvestro, izdala odredbo, naj ga aretirajo, ter pri tem mučila njegovo rodbino na vse možne načine: tedaj mu je angleška vlada ponudila mesto na kraljevskem kolegiju v Londonu. Dobil je tudi poziv Ruske akademije v Petrogradu. V Londonu je Masaryk stopil pred vseučilišče in slušateljstvo s svojim slavnim predavanjem poučil o pravi velikih in malih narodov. Masarykov nastop je bil slovesen. Revolucionarnega predstavnika Slovanov je pozdravil s pismom predsednik ministarstva, a med poslušalci je bil skoro ves londonski politični svet.

Tako je začela Masarykova propaganda, tako so začela njegova revolucionarna potovanja. Maja leta 1917. ravno po strnoglavljenju carske vlade, je bil že v Rusiji. Tu je začel iz prvobitne družine češkoslovaških legionarjev snovati samostojno češkoslovaško vojsko. Pod Masarykovo za-

stavo so se zbrali češki, moravski, slovaški in šlezjski ujetniki. Prvi polki so prejemali njegova gesla in pri revijah čet so pozdravljali velikega ekzulanta kot «tatička Masaryka». Češke legije so se privikrati odlikovale pri Zborovu dne 2. julija 1917., a v Sibiriji so leta 1918. izvajale pažnjo vsega sveta. V Franciji in v Italiji so se ta češkoslovaška dobrovoljska oddeljenja pretvorila v samostojno narodno vojsko.

Iz Rusije je Masaryk odšel l. 1918. preko Japonske v Ameriko. Tedaj je predsednik Zedinjenih držav Wilson se mislil, da bi Čehom in Slovkom za svoboden razvoj v habsburški monarhiji zadostovala tudi avtonomija. Dal se je uveriti istotako, kakor francoska, italijanska in angleška vlada, ki so leta 1918. češkoslovaški narodni svet v Parizu priznale kot vlado, ki ima pravico govoriti in postopati v imenu vsega češkoslovaškega naroda, ki pod avstrijskim jarmom ni mogel ne delati, ne govoriti.

Ni se strašil osebnih nezdov. Človek 70. let je prepotoval Evropo, Azijo in Ameriko brez nikakih udobnosti. Spal je po skromnih, enostavnih prostorih v vozu, ni želel ne sluge ne postrežbe. Ob svojem odhodu v Rusijo je ostavil svojo hčer Olgo v Angliji bolno. Na pomlad 1915. mu je umrl v Pragi sin Herbert na legarju. Hči Alicija je bila, ko je poprej izgubila profesorsko mesto, odvedena na Dunaj, kjer so jo 8 mesecev držali zaprto. Osamljeno gospo Masarykovo je nadzorovala policija, izločena je bila šikaniranju dunajskih avditorjev. Niso ji dovolili zapustiti Prago niti tedaj, ko je obolela na srčni bolezni in melanholiji.

Oktober leta 1918. je zaključil trpljenje slovanskih narodov. Vojske trojne zveze so se zlomile, a cesar Karl, spoznavši stanje svoje države, je prosil naklonjenost svojih narodov in za posredovanje miru pri Wilsonu. Masaryk s češkoslovaškim narodnim svetom — on je bil predsednik ministarstva, dr. Beneš za vnanje stvari, dr. Stefanik minister vojske — je sklenil, da proglasi samostojno češkoslovaško republiko. Deset dni pozneje je storil narodni odbor v Pragi to isto. To je bilo storjeno brez vzajemnega dogovora. To je dokaz, da so bili Čehi in Slovaki — zvesti duhu svojega naroda — ene vere in enih čustev v usodepolnih časih svetovne vojne.

Konstituenta se je sestala v Pragi dne 14. novembra 1918. Na splošno željo in zadovoljstvo so bili Habsburžani odstavljeni s češkega prestola, a T. G. Masaryk je bil proglašen za prvega predsednika češkoslovaške republike. Narod ga je zopet videl še le 21. decembra l. 1918. Ni bilo niti enega srca v češkem narodu, ki ne bi bilo onega dne glasneje utripalo. Masarykovo ime je spoštovano kot sveto. Ko je predstavnik čeških piscev na Wilsonovem kolodvoru pozdravil Masaryka, tedaj se je nehoti spominjal, da je bil v prošlosti samo enkrat tako pozdravljen češki naroden vladar. To je bilo tedaj, ko so češki stanovalci izvolili za kralja plemiča domačega rodu, Jurja iz Poděbrada. Dne 22. decembra 1918. je prečital T. G. Masaryk na Hradčanih svoj prvi proglas narodu. V njem je obračunal s prošlostjo in označil svoj program za bodočnost. Svoj slaveni govor je začel z besedami, s katerimi se je pred skoro tristo leti Jan Amos Komensky, tudi velik češki ekzulant po westfalskem miru, ganljivo poslovil z definitivno izgubo češke samostalnosti: «Vlada Tvojih posesti se ponovno vrne v Tvoje roke, češki narod!»

Amnestija in Matteottijev proces

Osebnost glosilo posl. Farinacci-ja «Cremona Nuova» poroča v neki vesti iz Rima, o obsegu amnestije, ki se pripravlja. «Danes pripominja omenjeni list — moremo ponoviti isto, kar smo rekli že tedaj, ko smo prvič poročali o obsegu amnestije, t. j. da bo obsegala politične in nenameravane ubistvo. Izključeni bodo zločinci obrekovanje potom tiska in baje (sarebbe esclusi) tudi zločini na poslancem Matteottijem.»

Kakor je razvidno, ne trdi Farinacci-jev list glede zadnje točke nič gotovega, temveč se omejuje na golo domnevo kakor tisti, ki trdijo, da bo amnestija obsegala tudi Matteottijev zločin.

Borba proti komunistični agitaciji v Poljski

Varšavski tisk je v zadnjem času precej vznemirjen radi naglega naraščanja komunistične agitacije v deželi. Parlamentarni krei, posebno pa minister za notranje stvari obračajo tej komunistični agitaciji veliko pozornost. Ta agitacija uspeva v zadnjih časih posebno po vaseh. Pa tudi v Varšavi in drugih večjih mestih se opažajo nezne posledice. Sicer pa so ne uspehi kaj neznatni, ker policijski organi postopajo brezobzirno proti komunistom. Pa tudi meščanstvo je proti tej agitaciji zelo ogorčeno. Tako je dne 19. julija občutljivo kaznovalo uslužbenca letiškega postanka, ker je hotel nekega vjetega demonstranta rešiti iz rok policije.

Vprašanje konkordatov

Dopisnik praške agencije Ceps je doznal, da ima konflikt med češkoslovaško vlado in Vatikanom znaten vpliv na pogajanja za konkordat med Rumunsko in Vatikanom. Pogajanja so se že bližala kraju. Toda te dni je predstavnik Rumunske Panescu, ki je vodil pogajanja, odpotoval iz Rima v Bukarešto, da sporodi svoji vladi, da so pogajanja z Vatikanom z ozirom na nesporazum med Češkoslovaško in sv. stolico nemožna, vsled česar da so se morale odložiti za nedoločen čas.

DNEVNE VESTI

Žitna bitka

V zadnjem času se opaža, da si vlada silno prizadeva, da bi naša sredstva, s katerimi bi uspešno vzpodbudila italijanske poljedelce k čim večji vnemi v pridelovanju žita. Kakor smo poročali že včeraj, je bila zadnja seja ministrskega sveta, ki se je vršila predvčerajšnjim, posvečena skoraj izključno temu vprašanju. Cilj, ki ga zasleduje vlada s svojo omenjeno akcijo je ta, da bi se žitni pridelek v Italiji takoj povečal, da bi postala država končno glede žita neodvisna, ali da bi se uvoz žita skrčil na najmanjšo mero. Vsa ta akcija je dobila ime »žitna bitka« (la battaglia del grano). Žitna ofenziva je se začela s kr. odlokom od 4. t. m., s katerim je bil ustanovljen pri ministrskem predsedstvu poseben stalni žitni odbor pod predsedstvom samega ministrskega predsednika Mussolinija. Naloga odbora, ki je sestavljen iz 9 članov, je v smislu omenjenega odloka ta, da proučuje in predlaga vladi primerna sredstva za pospeševanje pridelovanja žita v Italiji. Kakor rečeno, je napravila vlada na zadnji seji ministrskega sveta nov ofenzivni sunek v tej »žitni bitki« in sicer s tem, da je bila odobrena cela vrsta ukrepov, ki naj služijo omenjenemu cilju. Med drugimi odloki, ki so bili odobreni, je odlok o zopetni uvedbi carine na uvoz žita iz inozemstva, in sicer za pšenico 7.50 lir v zlatu na kvintal. S tem ukrepom zasleduje vlada dva cilja: na eni strani bi bila posledica uvedbe uvozne carine zmanjšanje uvoza žita iz inozemstva, na drugi pa gre tu za nekako zaščitno carino v prilog domaćemu žitu. Inozemsko žito je bilo namreč do sedaj ceneje nego domače italijansko žito, kar je imelo seveda nepopolne posledice za poljedelstvo. Z omejenimi odloki bo gori omenjena konkurenca inozemskega žita odpravljena in vlada si obeta od tega najboljše posledice za vse italijansko poljedelstvo.

Mussolinijeva »žitna bitka« pa ni le nekaka reki bi kaprica, temveč se zrcalijo v njej znaki gotove preorjenosti v splošni gospodarski politiki Italije. Povodom zadnje krize v vladi je bilo namreč postavljeno vprašanje, ali naj se Italija orjenta v svoji gospodarski politiki v smeri industrije ali v smeri poljedelstva. Žitna bitka bi torej kazala, da se je vlada, ako že ne preorjenirala v prilog kmetijstvu, pa vsaj odločila za intenzivnejšo gospodarsko agrarno politiko. Obenem pa je »žitna bitka« Mussolinijeve vlade tudi en del splošne valutne bitke, ki jo bje Italija. Uspeh bo seveda odvisen od tega, ali se najdejo pravi vzroki, ki ovirajo razmah italijanskega poljedelstva in, če se najdejo, ali se bodo dali sploh odpraviti.

Nezadostni ukrepi

Varnostna oblast je objavila sledeči poziv goriškega podurad za nabiranje vojnega streliva na vojaške, civilne in cerkvene oblasti:

»Goriški podurad za nabiranje vojnega streliva se obrača s toplim pozivom na vojaške, civilne in cerkvene oblasti, da z ozirom na vedno ponavljajoče se težke nesreče, katere povzročajo oni nezavedneži, ki se dotikajo bodisi iz radovednosti, bodisi iz lahkomišljenosti ali pa iz dobičaželjivosti najdenih vojnih predmetov, pričnejo na po njihovem mnenju najbolj umesten način razvijati aktivno propagando med ljudstvom zlasti v onih krajih, kjer je vojna najbolj divjala.

Da je propaganda potrebna, je pač vsakomur jasno, ker so neprestane in so bile mnoge družine v nekaterih oddaljenih krajih ponovno težko udarjene po teh nesrečah.

Učitelji v šolah, duhovniki na prižnicah, lokalni tisk in sploh vsi oni, ki se zavedajo moralne resnosti te neuthajajoče pogrebne pesmi, nikdo iz njih ne sme ničesar opustiti, da vcepi vsakomur iz prebivalstva nauk, da naj pusti najdene vojne predmete tam, kjer so in kakor leže, da naj jih rajše obide v širokem krogu ter to nemudoma naznani orožnikom, finančnim stražnikom, gozdnim čuvajem ali pa takim osebam, ki so po svojem uradnem položaju poklicani, da čim prej obvestijo podurad za nabiranje vojnega streliva v Gorici.

Dobro naj vedo vsi, da izvršuje podurad nalogo čiščenja in nabiranja v nekaterih krajih neposredno s pomočjo lastnih vojaških oddelkov, v drugih pa potom raznih tvrdk, ki so prevzele to nalogo.

Vsekakor, nanzanila se stekajo v sedzu urada, ki z največjo naglico poskrbi, da se nevarni predmet odstrani, kakor dokazuje ogromno in neprestano delo, katero ta urad že dalj časa vrši.

Zlasti je treba poudariti, da ne zadoštuje vcepiti nauk, da naj se ljudje ne dotikajo nevarnih predmetov, temveč jim je treba zabiti, da opaženi predmet tudi nemudoma naznanijo.

Visje omenjeni urad, ki zaupa v izdatnost in uspešnost tega poziva, je pripravil vsestransko podpirati kakoršnekolikoli inicijative, tako posameznikov kakor raznih organizacij za širjenje te dobrodeje propagande; istočasno pa opozarja, da je izdal najstrožje odredbe proti onim nepoboljšljivcem, ki tajno nabirajo vojno strelivo.

Goriški podurad za nabiranje vojnega streliva si obeta, kakor sam pravi, od gorenjega poziva velik uspeh. Mi pa nikakor ne delimo optimističnega mnenja goriškega podurada. Podobni pozivi na oblasti in prebivalstvo so bili že večkrat izdani in je pač dobro, da se ti pozivi vsako toliko časa ponavljajo. Tudi mi svarimo ob

vsaki priliki naše ljudstvo, da naj bo skrajno oprezo z vojnim strelivom, ali navzlic temu neprestane nesreče pa le niso niti najmanj prestale. Ne, tu so potrebni radikalni ukrepi, ki bi enkrat za vselej odstranili, v kolikor je pač to mogoče, nevarnost, v kateri se neprestano nahaja radi še vedno velikih množin preostalega vojnega streliva.

Znano je, da so zlasti tvrdke, ki so prevzele nabiranje vojnega streliva, skrajno površno izvršile ta posel. Strelivo je bilo pobrano le na najlažje dostopnih krajih in še tam jako površno, kajti marsikje ležijo celo ob prometnih cestah in v poteh ostanki vojnega streliva v obliki raznih granat, žarnic in bomb. Ako se hoče priti enkrat za vselej v okoliščini, ki so strašni nevarnosti, ki že celih osem let visi nad našimi kraji, je treba napovedati preostalemu vojnemu strelivu pravico vojno; potrebno bi bilo vse one kraje, v katerih so se odigravali v svetovni vojni krvavi boji, še enkrat natančno preiskati in vno- vič zbrati in uničiti vojno strelivo, katerega se bodo našle še velike množine. To vojno pa bi edino uspešno vjevalo in izvajalo vojaštvo. Mogoče bi se dala ta vojna proti vojnemu strelivu izkoristiti in združiti z vojaškimi vajami.

Dokler ne bodo vsi oni kraji, ki so bili v poslednji vojni tolišče vojnih dogodkov še enkrat temeljito preiskani, neprestane nesreče z vojnimi strelivom ne bodo takoj kmalu prenehale. Z raznimi pozivi in opominami se bo mogoče posrečilo nekoliko zmanjšati njihovo število, toda nad zemljo in v zemlji skrči sovražnik bo še dolgo vrsto let moril, ubijal in pohabljal mirno prebivalstvo.

Dijaška Matica v Trstu

Dijaška Matica v Trstu naznanja, da sprejema prošnje za šolsko leto 1925/26 do včeraj 31. avgusta t. l. Vse prošnje brez jejemne morajo biti spisane na obrazcu, katerega je izdala društvo in ki se dobi pri vseh dijaških društvih Julijske Krajine in v uradu Dijaške Matice v Trstu, Via

Vlaganje prošnje

Fabio Filzi 10. l. Kdor želi obrazec naravnost od urada D. M., naj pošlje natančen naslov in naj priloži znamko 60 cent. Opozarja se, da se bodo upoštevali le prošnje onih dijakov, ki bodo nabrali kaj članov za D. M. Pristopnice za nove člane dobijo v uradu D. M. in pri vseh dijaških društvih. D. M. pripominja obenem, da so dijaki, ki so dovršili 17. leto, sami člani. V nasprotnem slučaju so člani starši.

Vsaki prošnji, v kateri morajo biti navedeni razlogi, iz katerih se prosti podpora, morajo biti priloženi sledeči dokumenti: 1) ubočni list, 2) dokaz, da prošilec obiskuje šolo, 3) ako ni začelnik, dokaz, da je prejšnji letnik z uspehom dovršil. Pri visokošolcih, da je priložil predpisane izpise oziroma kolokvije, 4) domovinski list (potrdilo o državljanstvu). V prošnji mora biti navedeno vse, kar naj tvori podlago za njeno pravilno rešitev.

Dijaška Matica v Trstu.

— Navodila za nabiranje članov za Dijaško Matico. Redni člani so lahko osebe stare najmanj 17 let. Ustanovni član lahko postane posameznik, ki plača enkrat za vselej lir 100 in društva, ustanove itd., ki plačajo znesek lir 100 za dobo petih let. Redna članarina je bila določena od lanskega zbora na lir 6 za društveno leto, ki traja od 1. avgusta do 31. julija prihodnjega leta. Vpisnina znaša 2 lir. Vsak novo pristopivši član mora izpolniti pristopnico. Znesek lir 8 plača potom položnice Zdržne Zveze v Trstu. Ko dobi društveni urad izpolnjeno pristopnico in znesek lir 8 potom Zdržne Zveze, pošlje novemu članu društveno izkaznico. Proti plačilu 1 lire za poštino dobijo novi člani tudi društvena pravila.

Dijaška Matica v Trstu javlja, da se bo vršil visokošolski zbor vseh v društvu včlanjenih visokošolcev, dne 23. avgusta t. l. v Trstu z običajnim dnevnim redom. Glasovalno in volilno pravico imajo visokošolci, ki so se vpisali v D. M. do 1. januarja t. l. in ki so v redu s članarino.

Odbor.

— Himen. Danes se poročita dolgoletni in neumorni predsednik »Ilirije« brat Herman Strancar in sestra Marica Zlobec, naša zvesta članica. Novoporočencema naše iskrene čestitke. — Pevsko društvo »Ilirija«.

Čestitkam se pridružuje tudi »Sentiakobaska Citainca«.

— Poročila se je 22. t. m. gdnca Danila Gruden iz Nabrezine z g. prof. Savom Vujović. Bilo srečno!

— Zahvala. Plemenitemu darovalcu, ki je potom »Edinosti« daroval 100 lir za preostale dne 18. marca t. l. na Volčjadrugi smrtno ponesrečenih delavcev se zahvaljujejo smrtno Felcija in Marija Bunc ter mati Rozalija Cernic.

— Učiteljsko slovenske znanje šole v Trstu prošim, da se zgledi v sredo 29. t. m. od 9—11. ure v šoli. Andrej Čok.

— Tovarši — maturanti koperskega učiteljskega letnika 1900 se sestanejo za 25-letnico v Gorici, v »Centralu« v soboto 1. avgusta zvečer.

— Počitniška akcija. Prosimo cenjene družine na deželi, da bi se takoj zgledale, ako želijo sprejeti katerega otroka na počitniško oskrbo, ker nameravamo tekom tega tedna zaključiti počitniško akcijo. Ni dosti družin, ki so se odzvale našim prošnjam. Krive so pač današnje neugodne razmere. Pritožiti se pa moramo, da pogrešamo zanimanje za to človekoljubno delo pri premožnejših družinah, katerim bi gotovo ne bila posebna žrtve, ako bi sprejeli revnega otroka v svoje varstvo za par mesecev. — Z. Dobrodelno Udrugoženje.

— Mojaški listi v stavni stroki. Tukajnja kr. prefektura javlja, da se bodo vršili listi za usposabljanje za izvrševanje stavbnih obrti (stavbni delovodja, zidarstvo, mojster, kamnoseški mojster) v mesecu novembru. Prošnje naj se pošljejo na kr. civilni genij (R. Genio Civile, servizjo generale), via della Muda št. 4 najkasneje do 1. oktobra.

— Izpit za kotlovedje so položili: z usposabljenjem 1. stopnje Mario Papazzi in Remigio Marchetti iz Pule in Egidio Gergolet iz Trsta; z usposabljenjem II. stopnje: Vincenzi, Barbaglia, Corosez, Benedetti, Delise, Deluca, Dellapica, Parovel A, Pirz, Bonarol, Dobrilla, Marsich, Paulin, Deggrasi, Prelec, Stell, Cernigoj, Parovel M, Wimmer, Marchio, Lamesta, Pavat, Svoboda, Illicher in Devide.

— »Novice« zaplenjene. Zadnja številka »Novice« je bila zopet zaplenjena. Že v petek dopoldne so hodili varnostni organi po tobakarnah in razprodajalnicah časopisov ter zaplenjali izdaje »Novice«. Ravnotako so zaplenili »Novice« tudi v tiskarni in na pošti, kajti vsaj tržaški naročniki jih vsa; do danes še niso prejeli.

— Uredništvo »Novice« ni še prejelo nikakega obvestila, kdo je odredil zaplenbo in kaj je bilo vzrok.

— Otvoritev proge Ogulin-Gračac-Kain-Split (Šibenik). V noči od 25. na 26. julija se je izročila proga Ogulin-Gračac-Kain-Split-Šibenik javnemu prometu ter se od tega dne dalje vrši redni potniški in tovorni promet. Od 25. julija dalje vozijo med Ljubljano in Splitom direktni vozovi z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 13.20 in prihaja v Split ob 8.45 (od Karlovca do Splita brzovlak, zveza proti Šibeniku), prihod 7.53. V nasprotni smeri odhaja vlak iz Splita ob 19.30 (iz Šibenika 20.02), prihod v Ljubljano 14.40 (od Splita do Karlovca brzovlak). Poleg omenjene zveze obstoja tudi zveza s potniškimi vlaki. Odhod iz Ljubljane ob 18.50, prihod v Split 16.26, v Šibenik ob 15.22. Odhod iz Splita 11.38, iz Šibenika ob 12.41, prihod v Ljubljano 10.28.

— Ponarejanje 1000-dinarških bankovcev. Iglela, da velika afera ponarejanja jugosl. bankovcev, ki se lanko leto vzbudila zanimanje vse jugosl. javnosti, še nikakor ni povsem likvidirana, dasi je policija aretirala vse glavne krivce. Kakor znano je bil glavni ponarejevalec novčanec neki Ignac Šuster iz Sombora. Ustanovljen je celo falsifikatorsko podjetje in je poleg jugosl. novčanec ponarejal tudi rumunske po 100 in 1000 lejov. Okoli Šustera se je zbiralo mnogo oseb, ki so spravljale njegove produkte v promet. No se je naenkrat pojavila v prometu velika množina ponarejenega denarja, je policija odšla takoj za delo in kmalu aretirala vso falsifikatorsko družbo.

Tudi rumunske policijske oblasti so uvele uspešno preiskavo na rumunskem ozemlju. Vsi ponarejevalci so prišli v roke policije, edino Šuster se je pravčasno umaknil na Madžarsko. Policija je izvedla le preiskavo v njegovem stanovanju in ob tej priliki zaplenila veliko množino ponarejenega denarja.

Tudi na po. jugosl. oblasti zasledile v prometu zopet večjo množino ponarejenih 1000-dinarških novčanec. Tako ponarejene novčanice so našli najprej blagajni na železniški postaji v Veliki Kikindi. Nadaljna preiskava, ki se je vršila v tej zadevi, je pokazala, da se taki bankovci nahajajo tudi pri raznih drugih oblastih v Vojvodini.

Domneva se, da prihajajo iz Madžarske in da jih pri državnih oblasteh izmenjujejo potniki, ki prihajajo iz Madžarske. Oblasti so mnenja, da je pri falsifikatorski akciji udeležen zopet prošuli Šuster, ki pošlje te novčanice v Jugoslavijo. Oblasti so sedaj izdale odredbo, da morajo vse obvezne varnostne straže postopati zelo previdno ter takoj aretirati vse osebe, ki bi skušale spraviti v promet novčanice sumljivega izvora. Uvedena je stroga kontrola tudi pri potnikih, ki prihajajo iz Madžarske. Upati je, da pridejo krivci kmalu v roke oblastev.

Iz urada Pol. dr. »Edinost« v Trstu

Andrej Starc — Kontovel: Pridite čimprej v naš urad.

2. — Sv. Lucija ob Soči: Odgovor na Vaše vprašanje dobite v četrtkovni »Edinosti« št. 173 od 23. t. m.

Fr. Ivančič — Kobarič: Likvidacijski odbor mora ugotoviti, če ni interesiranec dobil kakšne podpore tedaj, ko so bile razmere še neurejene, n. pr.: od ital. rdečega križa, civilnega komisarijata ali občine. Te eventualno plačane svote se smatrajo za predujme na pokojnino. Jasno je, da ima pospeševanje zelo relativno vrednost, če ni ugotovitev končana.

A. Bajt — Ponikve: Za Vas velja isto, kakor za g. Ivančiča.

Tajništvo.

Društvene vest

— Zavarovalnica goveje živine v Bazovici priredi prihodnjo nedeljo dne 2. avgusta javno tombolo v društveni gostilni.

SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE

(Službeno poročilo)

Pravila hazene: z ozirom na objavljena pravila pod naslovom »Pravilnik tekem za spominsko ploščo S. U.« javljamo vsem članicam, da to ni pravilnik, temveč uradno odobrena pravila, po katerih se bodo morale vršiti vse hazenske tekme v Julijski Krajini.

Kršitev pravil in kazni. (Sklep seje dne 24. julija.) Ker je članica S. K. »Val-Barkovlje« — odsek hazena — igrala z nečlanico kljub izrecni prepovedi, se kaznuje:

1) prepove se četi hazene igranje za 10 nedelj začeti z nedeljo 26. julija; 2) članica plača tekom 7 dni globo L. 25; 3) V prepovedanem času igra lahko družina hazene prvenstvene tekme, ki bodo eventualno razpisane od S. U.

Delegiranje: Na kolesarsko dirko T. D. »Postojna« se delegirata tov. Koruza in J. Kralj.

Na kongres ZMD tov. F. Bidovec. Seje: poziva se T. V. K., da se udeležijo seje O. S. V. v petek dne 31. julija v prostorih »Prosvete«, Via F. Filzi.

Odobritev pravilnika: Odobri se pravilnik S. D. »Adrije« za kolesarsko dirko za skupno »Edinosti« s sleditimi dodatki:

k točki 1) Člani članic S. U. morajo biti pravilno udručeni v S. U. ter posedovati izkaznico izdano od T. V. K. in vidirano po S. U.

k točki 17) Avtomobili, ki spremljajo dirko morajo rezervirati razen prostora za člana S. D. »Adria«, en prostor za komisarja S. U.

Z ozirom na prošnjo S. D. »Adria« se delegira k tekmi 5 komisarjev, ki se morajo izkazati s polnomočnim pooblastilom S. U.

Dovolitev tekme: Dovoljuje se članici S. K. »Olymp«, družina hazena, tekma z nečlanico »Concordia« iz Zagreba.

Savez sodnikov

Seja od 24. julija 1925.

Ime: Savez Sodnikov (SS), Trst.

Pristojbina sodnikov za prijateljske tekme: Določiti se začne L. 5 za vsa igrišča v Trstu in njega okolici.

Privilegij sodnikov: Vsi sodniki z izkaznico izdano od O. S. V. imajo prost vstop pri vseh tekmah, ki spadajo v njihovo kompetenco.

Opomba: Opozarjajo se vse članice S. U. na odlok T. V., da morajo vprašati sodnike najpogostje do petka, da lahko SS določi sodnike.

Sestanki: Vršili se bodo vsak petek ob 20. uri v določeni kavarni. Tovarši so obvezani se točno in redno udeleževati sestankov.

Opozorilo članom: Vsi člani naj izročijo predsedniku Saveza čimprej slike za uradne legitimacije.

Po nalogu T. V. N. se določi sodnik za tekmo med goriško in istrsko dijaško reprezentanco, ki se bo vršila dne 26. t. m. na igrišču »Vala«.

Vodstvo SS.

Program dijaških prvenstvenih tekmoval, ki se vrše danes na Trsteniku na igrišču Vala. — Spored: ob 15. uri, 1. predteki na 100 m. 2. met kroglice. 3. predteki na 400 m. 4. tek 500 m. 5. met kopja. 6. skok v višino. 7. finale na 100 m. 8. met diska. 9. tek na 800 m. 10. Skok v daljino. 11. finale na 400 m. 12. tek na 1500 m. 13. štafeta: 400×300×200×100 m. — Ob 18. uri. Nogometna tekma med goriško in istrsko dijaško reprezentanco.

Pestri spored tekmovalni priča, da goji naše dijaštvo vse panoge sporta in da posveča obilo pežnje svoji fizični usgoji.

Pritakovati je posebno ostrega boja med Istrani in onimi dijaki iz tržaške pokrajine, ki trenirajo pri inozemskih klubih in so že s uspehom nastopali za svoje barve.

Istotako bo gotovo zelo napet boj za nogometno dijaško prvenstvo Jul. krajine. Dasi so Istrani izborni igralci, je rezultat vendar dvomljiv z ozirom na uspeh goriške dijaške reprezentance, ki je gladko porazila tržaško.

Upamo, da bo znal občinstvo ceniti trud dijaštva in prihitelo v velikem številu na trsteniško igrišče.

Člani Vala z izkaznico imajo pravico do dijaške vstopnice. — T. K.

Rokometna tekma za spominsko ploščo S. M. se vrši danes med hazensko družino M. D. Sparta in Zarjo. Začetek ob 16. uri.

T. V. K. Sirena vabi vse člane in članice ter vse one, ki se mislijo vpisati, da se tekom prihodnjega tedna zgle v začasnih klubovih prostorih v Barkovljah, Viale Regina Elena 151, v svinjo naznanitve vsakemu posamezniku najprimernejše časa za vesele vaje. Na podlagi teh naznanil se bo sestavil urnik za posamezne skupine članov sorazmerno tudi s številom prijavljenov. Nova, krasna ladja, ki jo izdeluje podjetje De Pangher v Kopru in bo delo mojstrske dovršenosti, bo gotova koncem tekočega meseca. Prostora bo za 6 veslačev in 11 krmarja ter bo posebno praktična za članice in novince sploh. Pričakujemo, da se sedaj priprave poleg sportnikov tudi vsa naša napredna dekleta. Ta slednja naj bi v kratkem pokazala radovednim, mestnim stalcem pomoka »Audace« v Trstu, kako se z vzajemnim,

delovanjem in prostim, telesnim gibanjem v svezem dihu sinjega morja nabirajo zdrave moči, potrebne za razvoj plemena, da ropet varstve v nekdanji moči do nove višine in tudi — slave. — Odbor.

Iz tržaškega življenja

Samomor neznanke mladenke v Zavljah. Včeraj predpoldne okoli 10. ure je neka kmatica iz Doline, ki se je vračala domov iz mesta po železniški ostri, zapazila na travniku kraj ceste neznanke, ki je ležala po nezvestni v travi in težko hropela. Kmetica je radovedno pristopila bliže in tedaj je spoznala, da se je neznanca zastrupila, kajti poleg nje sta ležala steklenica in kozarec z ostanki karbolne kisline. Kmetica je hitela sporočiti dogodek v bližnjo carinarnico, odkoder je bil poklican telefonisti na pomoč zdravnik rešilne postaje. Komaj pa je ta dospel na lice mesta, je takoj spoznal, da se zastrupljena bori s smrtjo in da je zanj vsaka pomoč zaman. Nesrečnica je bila bosa in okoli vratu je imela zadrženo gankjo, napravljeno iz nogavic in dveh robcev. Očividno se je nesrečnica, predno je izpilo strup, hotela obesiti, a je bila zanka prešibka. Zastrupljena je bila prepeljana v mestno bolnišnico, a je še tekom prevoza izdihnila. Truplo tukajšnje zastavljavice št. 31645, glaseče se do sedaj ni bilo še moglo ugotoviti istovetnosti samomorilke. Je to približno 20-letna, deklica, oblečena v precej priprosto obleko svetlordeče barve. V njeni ročni torbici so našli nekaj drobca, tramvajski listek in potrdilo tukajšnje zastavljavice št. 31645, glaseče se na ime Bontempo.

Samomor trgovca. Življenje je presedalo tudi 46-letnemu trgovcu Francu Cattaruzza, lastniku skladišča krme v ulici Bosco št. 14. Moč je del časa bolehal na težki pljučni bolezni in poleg tega ga je v zadnjem času tudi tlačila beda, kajti trgovina, od katere je živel, je zelo malo nesla. Pod pritiskom teh nesrečnih razmer se je Cattaruzza odločil k obupnemu koraku. Včeraj jutraj se je zaprl v svoje skladišče in izpil znatno količino karbolne kisline. Ko sta ga pozneje našla dva policijska agenta, ki sta slučajno pogledala skozi šipo pri vratih v skladišče, je bil nesrečni trgovec že mrtev; umrl je kakor je ugotovil na lice mesta poklicani zdravnik rešilne postaje, že pred par urami. Truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico mestne bolnišnice.

Zalostan konec delavca. Včeraj predpoldne je umrl v mestni bolnišnici tesar Anton Jerman, o katerem smo poročali, da je predvčerajšnjim jutraj pri delu na novi palači, ki jo graje na trgu Oberdan, padel z visokega ograda ter pri tem zadobil nevarne zunanje in notranje poškodbe.

Draja kopeli. Inženir Julij Salvatelli, stanujoč v ulici Ruggero Manna št. 14, se je sel predvčerajšnjim popoldne kopat v kopališče S. Nicolò pri Kopru. Bil pa je tako nepreviden, da je vzel s seboj dobro nabasano listnico, zlato in veržico, tobaknico iz iste žlahtne kovine ter krasen prstan z diamanti; še neprevidejši pa je bil, da je vse te dragocene predmete pustil v kabini, kajti ko se je po kopeli vrnil v kabino, ki jo je bil sicer prej skrbno zaklenil, je zelo neprijetno presenečen ugotovil, da je vse skupaj izginilo. Te izpremembe je bil brezdomno kriv kak spreten zlikovec, ki se je v njegovi odsotnosti vtihoval v kabino in pretipal žepe inženirjeve obleke.

Salvatelli je prijavil dogodek najprej orožnikom, potem tržaški kvesturi. Aretirane so bile tri sumljive osebe, toda ni še gotovo, če je zlikovec med njimi. Vsekakor pa je malo upanja, da bo Salvatelli prišel zopet do svojih dragocenih predmetov, ki so bili vredni kakile 11.000 lir.

Okraden letovisčar. Grenak spomin na letošnji poletni odhod pod vedno modrim italijanskim nebom bo imel dunajski trgovec Norbert Kobler. Ko se je predvčerajšnjim izkrcaval s parnika »Friuli«, s katerim se je povrnil iz letovišča v Lošinju, mu je v gneči na pomolu neki umozvič segel v žep suknjica ter mu izmaknil listnico, v kateri je bilo poleg raznih osebnih listin spravljenih 120 dolarjev, 350 lir, 1.400.000 avstrijskih kron in 25 dinarjev. Koblerju, ki je prišel na sled tatvini, ko je bil tat že daleč, je preostala le pot na kvesturo, kjer je prijavil dogodek.

Vesti z Goriškega

ZVEZA PROSVETNIH DRUŠTEV V GORICI

— DRAMATIČNO DRUŠTVO V GORICI. Občni zbor sklican za danes dne 26. t. m. se iz nepredvidenih vzrokov ne bo vršil. — Tajnik.

— Turneja dramskega društva v Gorici. Gozovanje in Idrji. Danes v nedeljo se ponovi ob 20.30. uri Bevkova drama v treh slikah Smrtna poteza. Drama je še povsodi, kjer je bila uprizorjena žela zelo lepe uspehe. Po drami veseloigra v enem dejanju slavnega ruskega pisatelja A. Cehova »Snuha«. Predstava se vrši v gledališču. Režira in igra g. Ciril Bratuž.

— Iz št. Petra pri Gorici. Danes, v nedeljo, 26. t. m. priredi naše izobraževalno društvo »Mladina« ob 4. pop. veliko vrtno veselico na vrtno gostilno g. Cernica z izbranim sporedom: Ladisl. Novak: »Ljubosumnost«, veseloigra v 1. dejanju; »Janko in Anka«, humoristični prizor s petjem; »Matevž pred sodiščem«, humoristični tretet. — Pojejo »Pevsko in glasbeno društvo« iz Gorice, številni pevski zbori iz okolice ter domača zbora Mladina in »Prešeren«.

Po razvijtu sporeda šaljiva pošta, srečkanje itd. Med točkami in pri prosti zabavi svira mandolinistični krožek iz Gorice.

— Iz Volč. Prireditel našega »Bralnega in pevškega društva« se ne bo vršila, kot je bilo pomotoma javljeno, danes, marveč danes te den, t. j. v soboto, 1. avgusta ob 8. uri pop. Igra: Jalen, Dom t. rama v 4. dejanjih; A. Cehov: »Snuha«, veseloigra v enem dejanju.

— Mandolinistični krožek v Gorici bo imel v torek, 28. t. m. svoj redni občni zbor ob 8.30 zvečer v svojem društvenem lokalu. — Vabljeni so tudi vsi podporni člani društva.

— Turneja članov dramskega društva iz Gorice. V nedeljo, dne 2. avgusta, gostujejo omenjeni člani z Bevkovo dramo v dveh slikah »Smrtna poteza«, v K

da, da Kanaleci še vedno nimajo primerne dvorane, ki bi odgovarjale današnjim potrebam in zahtevam. Nadejamo se, da bo tudi to vprašanje v kratkem rešeno in da nas Nar. Citalnica še to jesen zopet razveseli s kakšno lepo prireditvijo. Obeta se nam v najkrajšem času električna luč, ki bo še posebejnega pomena za razsvetljavo odrs.

— **Konec pohujšanja v dolini vrtojbenki.** K precej neslanemu dopisu iz Vrtojbe v zadnji „Goriški straži“ pripominjam, da ni vreden odgovora. Karakterizira ga dovolj vsebina sama — „Studentek.“

— **Iz Kanala.** Dve nesreči tekom tega tedna. V ponedeljek je padel v posodo vrele vode 2-letni Francek Medvišek in zadobil težke opekline po celotnem telesu. Nesreča se je zgodila, ko se je njegova mati addaljala za par trenutkov iz kuhinje. V težkem stanju ga je pripeljal zelen križ v gor. bolnišnico, a kakor smo zvedeli, mu gre že boljše in je upanje, da bo po par tednih ozdravel.

— **V petek, ko se je 4 letna Anica Lovišček,** ravnateljica iz Kanala, igrala na dvorišču, se je prevrnil nanjo zgornji del težkega voza in jo hudo ranil na prsa.

Tudi v tem slučaju je prišel na pomoč Zeleni križ iz Gorice in odpeljal malo Anico v bolnišnico. Njeno stanje je obupno.

— **Najdeno.** Siroto Branko Sossou (kakšen je moral biti njegov pravi priimek!) iz meščanskega kolegija je našel na goriškem Korzu denarnico, vsebujočo precejšen znesek denarja. Kdor jo je izgubil, naj se obrne na vodstvo zavoda.

— **Iz Skrijli.** Kap je zadel 65-letno Rozo Čermelj, v trenutku ko je zajemala vodo v občinskem vodnjaku. Ker je bilo njeno stanje zelo nevarno, so domači pozvali „zeleni križ“, ki je prejel staro v goriško bolnico.

— **Komen.** Zadnje dni je vladala grozna vročina prepojena s soparico, katere ni prav običajna na Krasu. Za mlatav žita in pospravljanje sena, kakor tudi za trto je to jako dobrodejno. V četrtek 23. t. m. je bila do sedaj vročina na vrhuncu. Ponoči pa, ob 23. uri in ¼, je začel pihati veter z zapadne strani, ki je vedno bolj naraščal ob jako čudnem gučanju. Ob omenjenem času je bilo čutili dva mala potresna sunka, ki sta si sledila v kratkem presledku.

Podgora. Zadnji čas so utihnili glasovi o občinskih volitvah. Vršila so se namreč „pogajanja“. Kandidature imamo že izbrane. Fasistovska struja zastopa svoje znano stališče in zagovarja še vedno kandidature različnih „zastopnikov“. Mi pa pojdemo v boj s čisto listo slovenskega ljudstva, v kateri bodo zastopani vsi sloji našega naroda. — Komunisti nimajo čiste liste, zato mnogi niso z njo zadovoljni. Dosledni pa res niso ti komunisti, saj se boje celo svojega imena. Takih „komunistov“ mnogi ne bodo volili in si bodo izbrali rajši listo čisto slovenskega ljudstva, kateri edino bo omogočeno delovanje v starešinstvu. Komunistično starešinstvo bi ne bilo zmožno prevzeti težke naloge. Ker pa poznamo smerice državne oblasti, je gotovo, da bi bil komunistični občinski svet razpuščen. Podgorci, sodite in izbirajte!

— **Komen.** Dolgo smo čakali na popravo naše stolpne ure. Za sosedno vas Volejgrad je bilo v tem boljše, ker je še le po dolgem času začelo tudi pri nas odmevati iz lin. Do sedaj smo se bili prisiljeni ravnati za merjenje časa po solcu, luni in zvezdah kot v starodavnih dobrih časih. Seveda je bilo to merjenje jako netočno, ker je bilo do zadnjih dni po pretežni večini skoro vedno oblačno in deževno.

— **Pred dnevi** je bilo slišati cele dneve odmeve zvonjenja iz Svetega. Dobili so namreč nove zvonove. Tukajšnji g. dekan je izrazil željo, da bi premenjali njih novi največji zvon s komenskim srednjim, kar bi bilo baje radi harmonije glasov tako enim kot drugim v prid. Mogoče je škoda, da se ni hotelo upoštevati željo g. dekana. Sicer pa je opozarjala „Edinost“ pred leti z dobrimi nasveti, kako naj se postopa pri naročanju novih zvonov.

Znanost in umetnost

About Edm., Kralj gora. Iz francosčine prevajala Kristina Halner. Ljudske knjižnice 20. zvezek. Založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani. Na novo objavljena Ljudska knjižnica se izvrstno uja. Takoj za „Kazanom, Volčjim psom“, je izšla kot njen 20. zvezek zalemljiva povest o „Kralju gora“. Povest se vrti pri sosedih Jugoslavije v Grčiji v času po osvoboditvi, ko se država ni mogla na noben način na znotraj urediti, tako, da so morale posesti vmes veseliti, ki so „varovale“ njeno neodvisnost na zunanji in pomagale pri ureditvi na znotraj. V osvobodilnih bojih Grkov proti Turkom (1821—1829) so sodelovale tudi mnogobrojne prostovoljne čete — imenovale so jih palikare ali iflette —, ki po končani vojni nikakor niso hoteli razumeti, da je nastopil čas reda in mirnega dela; iz borcev za svobodo so se sprevrščali v navadne tolovaje, ki so prežali na premoženje popotnikov in mirnih prebivalcev; začelo je organizirano roparstvo, kateremu je bila slaboletna vlada kos le v majhni meri, posebno še, ker se ni mogla zanašati niti na svojo varnostne čete, ki so bile z roparji pogosto domenejene. (Kdo bi se pri tem ne spomnil na makedonske kačake, ki prizadevajo s svojim organiziranim tolovajstvom jugosl. državi toliko truda in

skrbí?) S šaljivo, toda jedko satiro nam predstavlja pisatelj te razmere, ko opisuje roparsko četo Kralja gora, Hadžija Stavrosa, in usodo treh ujetnikov, ki so zašli v njihove roke. Bralec se izvrstno zabava in ne more jenojati, dokler ni prebral povesti do konca. Pri tem niti ne opazi, da se je tudi marsikaj naučil. Knjiga je primerna tudi za mladino. Naše knjižnice naj jo takoj naročijo ob enem s „Kazanom“, ako tega še niso storile. Oprema knjige s trobarvno sliko je zelo lepa, tako, da se bo dobro podajala tudi vsaki zasebni knjižnici. Cena ni visoka.

— **„Jugoslovanski Pomorac.“** Primili smo broj 11. (god. V.) ove jedine i veoma lijepo redigirane pomorske revije u redakciji priznatog stručnjaka u maritimnim pitanjima g. Rudolfa Crnića, poručnika trgovačke mornarice. Sadržaj ovog broja je vrlo biran i aktuelan. Tako na pr. Caburski (Sušak) piše: Uzroci propadanja naše brodogradnje. — Vijesti: Pogodnosti za putovanje na Jadran i saobraćaj stranaca. Izuzetne eksportne i lučke tarife. Za ribare nema subvencije. Glavna skupština Dubrovačke parobrodске plovbe a. d. Uredjenje luka u Primorju. Novo parobrodsko društvo na Sušaku. Završetak dugotrajnih pregovora sa Italijom. Slabi lov sardela. Otvorenje nove parobrodске pruge Jadransko more - Marseille - Kanarski otoci. Redovita parobrodска pruga Sušak - Aleksandrija. Prvi direktni teret robe iz Južne Amerike u Splitu. Razdioba pristanišnog prostora u Šibeniku. Rezultati Amundsenove ekspedicije na sjeverni pol. Naša zona u Solunu. Kretanje brodarstva u luci Solun. Glavna skupština brodogradništva „Jug“ - Split.

— **„Jugoslovanski Pomorac.“** tretira sva maritimska pitanja jugoslovenske i inih trgovačkih mornarica, pa je jedna od najčitanijih revija u Jugoslaviji. Izlazi dvaput mjesečno, a stoji za inozemstvo godišnje 160 dinara. Uredništvo i uprava: Zagreb (Jugoslavija), Marovska ulica br. 30.

DAROV

Odklonjeno nagrado L 10 daruje g. Micheluzzi Solsk. društvu.

Ker se je njihovemu Mirotu posrečilo, da se je skobacal do mature, daruje družina Zerkalova iz Rocola L 50 za Sol. društvo.

Za isto društvo daruje g. A. Bezljaj za storjeno mu uslugo L 1. — Srčna hvala vsem!

Marica Zlobec
Herman Štrancar
poročena

Trst, 26. julija 1925.

Poslano*)

IZJAVA

Podpisano društvo izjavlja v svojem imenu in v imenu tov. Udoviča z ozirom na odprto pismo g. Leona Pretnerja v „Edinosti“ dne 19. t. m.:

1) da ne namerava odgovarjati na šibke in zgolj formalne ugovore g. Leona Pretnerja, ne da bi se spuščalo v bistvo spora.
2) da si za vsak slučaj pridržuje pravico javno in podrobno osvetliti postanek in razvoj zadeve in tako dati možnost vseh slovenski javnosti, da spozna, da je mnenje, ki ga je podpisano društvo izreklo z objavo v „Edinosti“ dne 12. t. m., o časti-vrednosti g. Leona Pretnerja, povsem utemeljeno.

3) da objave v „Edinosti“ od 12. t. m. ne namerava preklicati, ker sta se tovariš Udovič in društvo, kateremu ta pripada, odločili za to objavo šele potem, ko sta se na naravnost pretirano skrupulozen in pretiran obziren način prepričala o krivdi g. Leona Pretnerja in šele potem, ko je ta gospod s svojim postopanjem dokazal, da ne zasluži nadaljnjih obzirov.

TRST, dne 25. julija 1925.

Slov. akad. društvo „Balkan“ v Trstu.

ČASTNA IZJAVA

Podpisani Ivan Gruđen, župan občine Zgonik, s tem preklicuje razširjavo besede, ki jih je izustil dne 12. marca t. l. v seženski davčni izterjevalnici na naslov gospoda Umberto Corazza, kateremu izraža svoje spoštovanje.

ZGONIK, dne 15. julija 1925.

(551) Ivan Gruđen.

ZAHVALA

Štejem si v dolžnost, da se javno zahvalim zdravniku dr. Plinu Tagliaferri in asistentoma zdravnikoma dr. Oldu Duca in Dariju Vittorrelli za uspešno in težko operacijo, ki mi je rešila življenje. Istotako izražam svojo zahvalo dobri gospe Antoniji Sandri Slavec za ljubeznivo pomoč. Zahvaljujem se tudi postrežnicam tržaške poliklinike.

Vera Bitezničnik.

*) Za člaške pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor mu zakon velja.

MALI OGLASI

POSESTVO s hišo, njivami in travniki, se da v najem. Mlekarna Hrušica, via Valdirivo.

LISTNICA, z večjo svoto denarja in dokumenti, se je zgubila na cesti Via Commerciale do Obeliska na Opčinah. Pošten najditelj naj jo prinese v upravništvo proti primerni nagradi. 1030

DESET do dvajsetstisoč Lir, zajamčenih z inventarjem strojev in z menico, iščemo za dobo štirih mesecev proti 15% čistih obrestih. Ponudbe pod „Safes“ na upravništvo 1029

KRČMARJA, sposobnega, sprejemnega takoj. Dobri pogoji. Tomazič, Caprin 4. 1026

VINO, istrsko, črno in belo, vsaka količina, takoj na razpolago. J. Race, Hangar, pomol Venezia, Trst. 1027

VILIN za letovišče, gozd, obdelano zemljišče, se prodaja za 20.000. Gorjansko 97. Korjera, Komen. 1028

ŠIVALNE stroje „Gritzner“, najboljšje vrste in dvokolesa dobite samo pri mehaniku L. Petrič, Trnovo, II. Bistrica. 915

ŠIVILJA, Angela Bizjak - Saksida, se priporoča; pride tudi na dom. Greta 4. 946

OBLEKO, moško, novo, prodam za polovico ceno. Luigi Ricci 10, prtiličje. 1019

31LETNI, trgovski pomočnik, z večletno prakso, priden in pošten, išče službe v trgovini z mešanim blagom ali za skladiščnika. Naslov s 1. avgustom. Naslov pri upravništvu. 1020

GOSPODICA, ki je dovršila 1. trgovski tečaj in večja strojepisja želi službe. Naslov pri upravništvu. 1021

PRODAJO se na dražbi dne 27. julija ob 13. uri ponočna omara, omara in umivalnik. (v dobrem stanju). Barkovlje Bovedo 524. 1016

HISKA v Velikem Repnu se prodaja na dražbi, dne 11. avgusta. Najnižja ponudba 1750.— Izredna prilika. Naslov pri upravništvu. 1017

HISKO, z dvema stanovanjema zraven tramvaja, prodam ceno Luigi Ricci 10, prtiličje, 13—15. 1018

PRODA SE kompletna spalnica za dve osebi z žimnicami, v dobrem stanju po nizki ceni. Via Giulia 77/IV nadst. vrata 22 od 10 do 13. ure. 1015

TRGOVSKI pomočnik, (z mešanim blagom) 17 let star, išče službe. Naslov pri goriški upravi. 1023

NOVA HISA s pekarno, na deželi se prodaja. Naslov pri tržaški in goriški upravi. 1024

HISNE vseh starosti, kuharice, sobarice in druge osebe za Trst in zunaj iščemo za takoj. Via Machiavelli 24, prtiličje, Trst. 1022

FINA namizna in desertna vina: rizlik, burgundec, zelen, renski rizlik najboljše kakovosti ima na prodaj Kmetijsko društvo v Vipavi. 1014

BABICA, avtorizirana sprejema noseče. Adele Emerschitz-Sbreizero, Farneto 10 (podaljšana Ginnastica) lastna vila, telefon 26-64. 1002

BABICA, avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 64

DALJNOGLEDE, prizmatične, kupuje optik Giusto Hirsch, Via Mazzini 36, Trst. (906)

LEPA HISA z vrtom in drugim zemljiščem, na glavni cesti v Komnu, se ugodno prodaja. Naslov pri upravništvu. 1004

BABICA, sprejema noseče. Via Madonna 10/II. 1010

GOSPODARSKO društvo na Proseku išče krčmarja. Ponudbe se sprejemajo do 2. avgusta t. l. 1013

G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pisalnega i. t. d. papirnatih vreč ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 51

Naša zavarovalnica

„UNION“

je največja svetovna zavarovalnica
Delniški kapital Fr. 20 Milijonov, zav. kapital v veljavi čez 70 Milijardov Fr.
Ustanovljena 1828.

Generalni zastopnik

AVGUST RAVNIK - GORICA
Via Barzellini št. 2, I. 43

— Zastopniki se še sprejemajo. —

PRODAJA

OSTANKOV SEZIJE

Evo nekatere primere:

Bombaževine

Svilenine

Crépe, bombažast	L 1.80	Gobasto blago, svileni za piyamaš	L 14.—
Crépe, fantazija	„ 3.75	Gobasto blago, lehk, risbe zad. novosti „	15.—
Gobasto blago, bombažasto, risbe sezije „	4.60	Svila fantazija od L 20.— naprej	
Crepon za obleke, japonske risbe „	7.50	Foulard, moderne risbe . . .	L 28.—
Etamin, modern, dvojna visokost, novost	„ 9.80	Crépe Marocain fantazija „	35.—

Izdelki za gospe

Blouses v vseh barvah . . .	L 15.—
Blouses svilen tricot]	„ 22.—
Golfs volnen za obrežje	„ 25.—
Gilet za planine	„ 28.—
Obleke izredna prilika	„ 27.—

ÖHLER

Ako kvarijo vaš obraz

možolčki
madeži
pege
trdnice
efells
bule
tvori
eczemi

in vsi v to vrsto spadajoči kožni izbruhi, ki skrivajo lepo obraz in škodijo mehki koži in ki se porajajo posebno v vročih mesecih vsled močnega solca, se zdravijo uspešno z antifelidno vodo „Pearlmax“, ki je gotovo sredstvo, rabljivo za največjo lahkoto in ki je na prodaj v vseh lekarnah.

ZOBOZRAVNIK
Dr L. MERMOLJA
specijalist
za zobne in ustne bolezni
sprejema
v Gorici na Travniku št. 5, II.
od 9—12 in od 3—5

Najboljši šivalni stroji so

I. R. I. Najboljši material. Največje jamstvo.

Brezplačen pouk v vezenju. Posebni stroji za šivanje in vezenje L 570.—, zaklopi z dvema predaloma L 720.—. Izbera inozemskih strojev po najzmernejših cenah. Zaloga šivalnih strojev in potrebljiv.

24 Cervellini, Trst, Via G. Carducci 27
Na zahtevo se pošljejo cenik. 45

KMETIJSKO - TRGOVSKO DRUŠTVO

Via Raffineria 4 — TRST — Telefon 36-75

NABAVALJA vsakovrstna vrina, travnata in cvetlična semena, umetna gnojila: tomaževošilindro, čilski soliter, superfosfat itd., žveplo, modro galico, angleško, poljedelske stroje: mletilnice, čistilnice za žito, slamoreznice, navadne pluge in obračalnike, grozdne mline in stiskalnice, gnojilnice sesalke, žvepalnice, škropilnice, kose „Merkur“ šape, vile i. t. d. otrobe, oves, koruzo, sezamove tropine, klijano apno, laneno seme, bisulin itd. za kurjavo, ogelje, med, ovčji sir, maslo, mleko in druge kmetijske pridelke.

(505) po zelo ugodnih pogojih in na podlagi provvratnih jamstev posojila in denarne vloge kakor tudi zavarovanja proti toči, ognju in za slučaj smrti.

KUPUJE drva **SPREJEMA** **POSREĐUJE**

Ugodna prilika za poljedelce, preprodajalce in trgovce!

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA:

(111)

Moč preteklosti

Roman v treh delih.
Iz ruščine prevedel Ivan Vouk

Naslednji dan po zadnjem pogrebem obredu se je Valerija zbudila popolnoma zdrava in pri polni zavesti; in čudno, zdaj se je spominjala vseh dogodkov, ki jih je preživela v mesečnem stanju, a ti spomini so vzbudili v njej takšer sram in obup, da ni Larisa Arkadjevna vedela, kaj bi ukrenila. Ni hotela videti ne Lolo ne Anatolija in trpela je poleg sebe samo kumico; šele ko se je popolnoma izklopal in ležala v mrtvi apatiji, jo je Bakulinka skušala tolažiti. Najprej ji je povedala o Dinini smrti, potem o drugih dogodkih in je zaključila:

— Bodi pametna, Valja! Kdor pozna podrobnosti

drame iz preteklosti, ne bo tako zaslepljen in neusmiljen, da te bo obsodil. Ti in Pavel Borisovič sta žrtvi, ki sta padli v oblast prošlosti, in zdaj bi bila že mrtva, če ni prišel gospod Zerald. On, ki je moder in učen, je razbil usodne vezi in preklestva, ki so visela nad vama in ki so vas povlekla v brezumna dejanja. No baron je plemenitega srca; on te ljubi in te smatra za svojo nevesto; poročila se bosta v najkrajšem času in jaz sem uverjena, da boš srečna. Tudi ti ga ljubiš, zato se umiri in zaupaj v bodočnost.

Zvečer se je Valerija končno odločila videti še ostale, in ker ni nihče omenil prešlih dogodkov, ampak so se vsi veselili, da je ozdravela, se je umirila in privolila sprejeti naslednjega dne Pavla Borisoviča.

Vkljub navideznemu veselju razpoloženju je Valerija prečula vso noč in v mrzličnem razburjenju čakala trenutka, ko se snide z Rotersildom. Ko so se končno duri odprle in se je pokazala na pragu visoka in vitka baronova postava, je obšla zmes čustev sramu, tesnobe in jaze. Kri ji je šinila v glavo in po-

krila si je zarudelo obličje z rokami. Baron jo je sočutno in ganjen gledal, zakaj Valerija je bila očarujna v svoji zmedenosti; a tudi njegovo dušo je vznemirjal sram in zavest storjenega zločina. Nato je stekel k njej ter jo privlekel k sebi.

— Giovanna, — je zašepetal, — odpusti mi! Ljubim te in vse svoje življenje bom posvetil tvoji sreči. Nikar ne joči! Tvoje solze me mučijo, — je dostavil in ji poskušal odtrgati roke od obličja.

Valerija se je stisnila z obličjem k njegovemu ramenu in ga vprašala s pretrganim glasom:

— Ali me ne prezirate, Pavel Borisovič?

— Prezirati morem samo sebe, a moje edino opravilo je, da sem bil v oblasti zločestih sil, ki so me zaslepile in me napravile neodgovornega za moja dejanja, — je razburjeno odgovoril. — No, vse to zlo je uničeno; stari okovi so razbiti, a preklestva, ki so visela nad menoj, pregnana. Zdaj ni „male-detov“, ki ti ponujajo srce in življenje, ampak svobodni človek, ki hrepeni te imenovati svojo. Izvojevaj sva si pravico do sreče in mirnega življenja pod nebeskim pokroviteljstvom. Torej dvigni glavo, Va-

lerija, in poljubi me odkrito. Ali si morda ljubila samo Paola Montignosa?

Nasmehnila se je in dovolila, da jo je poljubil. — Ah, ne! Tudi Pavla Rotersilda ljubim; dasiravno se bojim, sama ne vem zakaj, da on ljubi le Giovanno, — je neodločno izpregovorila, nakar se je baron nasmehnil.

— Na srečo sva se sestala. Vrzi se sebe to nepotrebnost skrb in pogovoriva se rajši o bodočnosti, — je rekel in se vsedel poleg nje.

Začel je živahen, prijateljski razgovor, ki je Valeriji povrnil ravnovesje, in ko sta se čez pol ure ženin in nevesta pojavila v obednici, je mlada deklica žarela od veselja in sreče.

Od tega dne dalje je v vili vladalo splošno veselje. Anatolij se je otrešel svoje mračnosti, a brzojavke, ki so letale do Samburove in nazaj, so dokazovale, da se Valerijina mati veseli hčerine sijajne partije.

Tudi Lolo je bila skoraj tako srečna kakor nova nevesta in prijateljici sta preživeli večji del dneva v gradu, kjer je vse kipel od mrzličnega dela.

Na četovanju z vojvodo Pandurskim

Pretekli dni so poročali listi o smrti srbskega komitarskega vojvode Ilije Pandurskega, pa mi ob tej priliki živo prihaja v spomin dogodek — čim krvne osvete tega zanimivega človeka — ki sem mu bil priča pred dvema letoma v krških macedonskih planinah. Preprican sem, da bo tudi cenjene čitatelje "Edinosti" zanimala majhna slika iz poglavja romantičnega četovanja srbskih in bolgarskih komitarskih vojakov.

Bilo je jutraj 26. avgusta 1923. l., ko sem dospel v majhno macedonsko selo Hamzali, ki leži skrito v globoki kotlini na podnožju Ograzden - planine, okoli 20 km od Strumice. V tej vasi se je nahajala četa vojaštva 43. p. p., kateri sem bil začasno dodeljen kot službo vodilni narednik. Tedaj so se čisto pojavljali po vsej južni Srbiji vzdolj meje bolgarski komitarsi, naložba te čete je bila, da zabranjuje prehod teh komitarskih tolpe preko Ograzden - planine proti Strumici. Posebno skrb je vzbujala med prebivalstvom in tudi med vojaštvom četa bolgarskega komitarskega vojvode Vandev, ki je že tri leta vpadal čez mejo na jugoslovansko in tudi grško ozemlje, kjer je uganjal najhujša grozodejstva, oropal po cele vasi, ter se s plenom znal vedno tako umakniti, da mu niso mogli nikoli dožvega. Od jugoslovenske vlade je bilo razpisano na njegovo glavo 50 tisoč dinarjev, a od grške 50 tisoč drahem.

Precej po prihodu v selo sem se predstavljal novemu komandantu, ki me je zelo prijazno sprejel ter me opozoril, kako težavna in nevarna je služba v vasi, katera je neprestano ogrožena od bolgarskih komitarskih. O tem sem se preč kmalu prepričal, ker ves naslednji mesec skoro ni bilo večera, da nismo imeli z njimi kakšnega spopada.

Dopolodne tega dne sem si ogledal vasio, katera je bila izborna utrjena, a popoldne sem se zavlekel v majhen šotorček, ki je bil postavljen sredi vasi t. k. ob stari turški džamiji, in sem v neznosni vročini urejeval četne knjige. Pri tem delu sem se zamotil celo popoldne in solnce se je že blizalo zatonu, ko sem utrujen zadremal. Tu pa me nenkrat prebudi otožna komitarska pesem.

Spremite se spremiti komite, silna če borba da bidne...

Od spodnjega kraja vasi je korakalo počasno čvrsto in lahko 12 do zob oboroženih zagorelih srbskih komitarskih z vojskovanjem na čelu, ki so s pridruženim silno čustvenim glasom prepevali to njih najljubšo pesem, dokler se niso približali našim šotorom. Posedli so krog džamije vsi, razen vojvode, ki se mi je približal ter me prijazno, kot da sva si že stara znanca, pozdravil:

"Zdravo brate narednik! Kako si?"

Segla sva si v roke ter se drug drugemu predstavlila, — tako po vojaško — in se šele sedaj sem uvidel, da stojim pred menoj slovitim vojvodo Ilijo Pandurskim. Na prvi pogled čisto navaden človek, kot jih srečavaš po vsej južni Srbiji; srednje postave, zagorelega obraza, širokega čela in iskričastih se oči, iz katerih odseva hkratu in divost i milina, obleden v rasevinaste hlače-čakšire, opanke, platneno srajco s kratkim prslukom; na rami puško in neizgledno torbo, okoli ramen navzkriž pas z municijo; za pasom okoli ledja je tičal dolg oster nož, revolver in 5 bomb.

Povedal mi je, da gre "u poteru", ker je doznal, da se tega dne sigurno kladi po plani na Vandev, in ker se je komandant mudil v sosedni vasi na inspekciji, me je naprosil, da ga o tem obvestim, kakor tudi da bi bili pripravljeni, ako nam javi, da je izsledil Vandeva, da mu pridemo na pomoč. Hotel sem se še kaj več razgovarjati z njim, a mož je bil nenavadno molčeč, mrk in resen in silno se mu je mudilo. Svojim komitarskim in lukav, niti da povečerjajo svoj bori "hleb i lukav", ampak jim je precej zapovedal naprej. Zazlel sem mu srečen uspeh, a on mi je še mignil v pozdrav ter odhajajoč zaklical: "Dao Bog, samo da srečnem Vandeva!" in izginiš so v temno, skrivnostno planino.

Zakaj je tako neumorno zasledoval Vandeva, sem zvedel še isti dan. Prejšnja časa je bil Pandurski v organizaciji "Makedonstvuščih", kjer sta delovala skupno z Vandevim. Iz neznanega vzroka sta se nekega dne sprla in si prisegel krvavo osvetlo. Pandurski je pobegnil na jugoslovansko ozemlje, kjer je pričel s protibolgarsko komitarsko akcijo. Dve leti sta se preganjala z Vandevim po divjih planinah, a do žvega drug drugemu nista mogla. In ko se danes spominjam onega dne, ko je tako nestrpno odhajal v goro, se mi dozdeva, da je nosil v srcu slutnjo, da je napočil dan obračuna z njegovim smrtnim sovražnikom...

Ko se je komandant vrnil, sem ga o vsem obvestil ter sva takoj naročila ljudem, da smo bili vsaki čas pripravljene. Okoli polnoči sem legel spat, a že čez tri ure me prebudi ordo-nanc, da naj se takoj javim komandantu. Ker sem spal obleden, sem se čez hip že znašel pri njem, kjer sem dobil tudi komitarsko, ki ga je poslal Pandurski s poročilom, da je izsledil Vandeva, ki vodi močno četo in da naj pridemo čim prej na pomoč. Komaj je preteklo četiri ure, smo se v največji tišini pomikali čela četa — okoli 80 ljudi — po isti poti, koder je zvečer odšel Pandurski. V vasi smo pustili le najpotrebnejšo stražo.

Hodili smo okoli dve uri po strmi peščeni poti, dokler nismo dospeli do malega vrha, kjer nas je čakala patrula dveh komitarskih. Tu so naši vojaški poletji, a s komandantom in komitarsi smo se sprijaznili naprej, da razgledamo teren in situacijo.

Vrh je bil gol, obraščen le malo z nizkim grmičevjem, med katerim so bile precej velike pečine, katere nam bodo nudile dobro skriti-lišče. Skritim izza pečine nam je komitarski pokazal v mali globeli, okoli 400 m pod nami, srednjeveliko pastirsko kolibo, kakršnih se v teh planinah povsod dosti nahaja. Povedal nam je, da so okrog 11. ure zvečer opazili, kako je četa bolgarskih komitarskih prispe- la do kolibe, da jih je morda polovica v kolibi, a os ali zadaj v neki globeli prenočevalo. Pandurski je takoj okoli njih razpostavil straže. Sam se je zavlekel v neposredno bližino kolibe na prežo, a komitarski, ki nam jih je po- slal nasproti, je naročil, naj, ko pridemo, ostanemo na vrhu. Njegov načrt je bil izvesti so- vražnika iz koč, kateri naj bi krenili za njim, misleč da jih je malo število, a čim bi se nam približali, naj jih sprejmemo z ognjem.

V par minutah smo ljudem izdali povelje in skoro nato smo bili razporejeni za grmičevjem in skalami na vrhu, nestrpno pričakujoč, kaj se bo zgodilo. In ravno ko se je zlato solnce poljubljalo z jugoslovansko, Bolgarsko in Grško, se je pred našimi očmi odigrala krvava ko- mitarska žaloigra med dvema največjima sovra- žnikoma, ki sta bila oba vojvode, eden srbske, drugi bolgarske komitarske čete, med Pandur- skim in med Vandevim.

Iz kolibe sta izšla dva komitarska. Eden je ostal pred vhodom, a drugi, pravi pritlikavec, je krenil v smeri proti nam, oziraje se na vse strani. Ko je napravil okoli 100 korakov, se je obrnil, hotel nazaj, za kar pa ni imel več časa, kajti tisti hip se je vzdignil Pandurski, ki je ležal skrit pod nami in je bil od njega oddaljen jedva 100 korakov, ter presunljivo zakričal:

"Evo me Vandevu, ja dodjoh da Ti se osve- tim!"

Vandev, kajti pritlikavec ni bil nihče drugi kot on, se je bliskoma obrnil, vrge na tla obrnjen proti Pandurskemu, a tisti trenutek je Pandurski stojič izprožil puško in ga pogodil sredi prsi. Naslednji hip je ustrelil ostali komitarski, ki se je nahajal pred vrati kolibe na Pandurskega in ga zadel v desno stran prsi. Istočasno so skočili komitarsi Pandurskega na- prej, streljajoč med sovražnike, ki so planili iz kolibe. Takoj so pričeli streljati tudi naši vojaki, ker bolgarski komitarsi niso udarili na- prej, boječ se zasede, ampak so se z never- jetno naglico razvili v nekako bojno črto pred kolibo, rabeč pečine za zaklone, ter pričeli divje streljati na nas.

Naši komitarsi, ki so bili pod nami, so se umeknili nazaj, dvojica so vlekli od zaklona do zaklona ranjenega Pandurskega, a ostalih 6 jih je ščitilo s streljanjem. Borba je od trenutka do trenutka naraščala. Bolgari niso imeli pojma o naši moči in zato si niso upali naprej, ampak so se omejili le na brambo. Silno sem se začudil, ko sem zaslišal, da med streljanjem pojejo svoje bojeve komitarske pesmi, in moje začudenje je priklopelo do vrhunca, ko se je visok komitarski vzkipel na skalo, se tolkel z rokami po prsih ter kričal:

"Tepkaj bratko, tepkaj, ne se bojim ta tvoja puškataj, mamkata ti srpskataj!"

Sledile so še grde psovke, ki jih pa nisem več slišal, kajti dal sem znamenje desno od mene se nahajajočemu oddelku z mitraljezno puško, ki je takoj otvorila ogenj. Bolgar je padel nazaj, njihovo petje je utihnilo, a stre- ljanje se je srdito nadaljevalo. Bolgari so skušali priti do trupla Vandeva, ki je ležalo še vedno med nami, a naših 6 komitarskih, na- hojajočih se pod nami, so jih odgnali z bom- bami; tudi oni so imeli iste namene, a ni se posrečilo ne enim in ne drugim. Preobširno bi bilo, ako bi opisoval ogorčeno bitko za njegovo truplo, ki je trajala do poznega popoldneva.

Proti miraku so se sovražniki umaknili nazaj in naši komitarsi so privezali truplo Vandeva na mežo. Ko so ga hoteli skriti Bolgari in jih z planili nad nje v grmovju skrili Bolgari in jih z bombami pregnali. Mezga se je v nogo ra- njena zgrudila, a naši zopet niso pustili Bol- garom odnesti trupla. Ko pa se je medtem po- polnoma zmračilo, je naš komandant dal po- velje, da smo se umaknili nazaj, ker je videl, da so Bolgari bili v premoči, — njihovo šte- vilo smo cenili okoli 120 — in je bilo nevarno, da bi nas obkolili.

Do 3. ure jutraj smo bili zopet vsi v vasi Hamzali, in šele tedaj smo z veseljem ugo- to- villi, da nismo imeli več izgub kot dva ranjena vojaka, eden v nogo, drugi v rebra, ter Pan- durski težko ranjen v desno stran prsi, kate- rega so že odpeljali v bolnišnico v Strumico. odkoder so ga pozneje prepeljali v Skopje.

Ob zori je odšlo na kraj večera snega boja patrulirali 20 naših ljudi. Ugotovili so, da so se bolgarski komitarsi umaknili; mrtvega niso našli nobenega, ker oni odnašajo mrtve s seboj, a krvava zemlja vsenakrog je pričala, da so imeli večje izgube nego mi. Na ranjen mežji pa je ostalo privezano truplo Vandeva celo noč na istem mestu, kjer so je pustili prejšnjo noč, kajti tudi Bolgari niso imeli poguma, da bi se vrnili, ker so se bali naših.

Truplo so prepeljali s seboj in z zanimanjem smo opazovali truplo glasovitega komitarskega razbojnika, ki je v svojem življenju bil strah in trepet med ondodnim prebivalstvom. Na me- zo go je bil privezan tako, da mu je glava visela navzdol, z ust se mu je cedila kri po dolgi razmršeni bradi. Postave je bil izredno maj- hne, — pritlikave, imel je redke, d ramen se- gajoče lase in silno dolge nepristrizene nohte. Govorilo se je, da se je zaklel, da se ne bo ne obrnil, ne si ostrigel las in ne porezal nohtov, dokler ne ubije Pandurskega.

Peljali so ga še istega dne v Strumico in ga tam pokopali.

Mesec pozneje sem se vračal v Slavonijo, pa sem spotoma obiskal Pandurskega v skop- ljanjski vojaški bolnišnici. Bled in izmučen je ležal na mali železni postelji. Rekel je, da se dobro počuti, rana se mu je hitro zacelila in dobro počuti, da pojde zopet na četovanje. Pa ko sem mu dečal, da je vendar že dosti storil, dosti pretrpel, in naj na starost rajši prične mirno življenje, ker če se vrne v gore, ga pač doleti slejkoprej sigurna smrt, se je trpko nasmehnil in zamrmral: "Kismet..."

In res je usoda hotela, da je ravno po dveh letih padel tudi on v Maleških planinah, od zadržitega morila, ki ga je poslala organiza- cija "Makedonstvuščih". A. R.

Loterijske številke

Izžrebane dne 25. julija 1925.

Bari	10	31	28	82	38
Firenze	1	84	41	77	32
Milano	21	79	27	53	34
Napoli	56	37	63	29	64
Palermo	29	50	37	62	77
Roma	72	63	21	48	29
Torino	46	80	62	77	72
Venezia	89	71	81	31	67

Gospodarstvo.

TRŽASKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU

ulica Torre bianca št. 19 Telefon št. 4439,

ima v zalogi:

Orehove tropine po L. 150.— za 100 kg, la- neno seme, otrobi, pšenico.

Ptičjo krmo: luščen oves, ogorščico (ravi- zon), konoplje.

Semena: jesenske repe okrogle in dolge, sa- late endivije, špinate širokolistnate, seme čebule rumene in bele, zgodnjih in kasnih bro- kol, cvetočega karfiola, motovilca, zgodnje- ga nizkega graha itd.

Zveplo, dvakrat raširano in ventilirano, prežkušeno z 99,57% čistosti, modro galico. Kose Merkur in raznih drugih znamk. Umetna gnojila: superfosfat, kalijevo sol in čiški soliter.

Kmetijske stroje: slamoreznice, pluge itd. Šape okoličanske in kratke in razno kme- tijsko orodje. Zveplene (nekapaajoče) arbozne trave. Bisulita. Pravi nemški bisulin, zdravilo za na spolovilih obolelo živino.

Tržaska kmetijska družba

v Trstu, Torrebianca št. 19 in Raffineria št. 7.

Cene zelenjav in sadja na tržiskem trgu — Prodnja na debelo. Marelice kvintal za 600 lir; rdeča pesa 45—60; pesa 40—60; zeljate glave 60—100; vržoti 110—130; kumare 45—60; fižolne kozlice 30—50; fižol v kozljah 100—180; fiže 150—220; jagode 700—1000; razne lotičke 80—120; limoni (za 100 kosov) 5—15; melan- cani 170—220; jabolka 50—220; paprika 340 do 400; krompir 35—50; hruške 120—360; bre- skve 200—850; grah 160—220; paradizniki 30 do 50; česnje 60—330; radič 120—200; ranglo 350; špinata 80—120; grozdje 400—700.

Borzna poročila.

Valuta: Zürich, 25. julija 1925. Ita- lija 18.875, London 25.01, Pariz 24.30, New York 515¼, Beograd 9.0375.

DAROV ZA BIRMO

velika izbira, cene nizke & Ivan Blizjak, Postojna

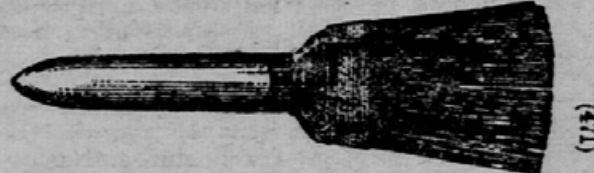
ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Trst, Via Sette fontane št. 6

od 9. do 12. ure in od 15. do 19. ure

Ljudske cene. 544 Ljudske cene.

LUIGI GREGORICH

TRST — VIA GINNASTICA ŠT. 15.

Pravimo Vam samo to:

Predno kupite

Pohištvo

oglejte si največjo izbero pri

M. STEINER

Via Geppe 15 in 17 Via Geppe 15 in 17

Srebrn denar, zlato, briljante

kupuje po najvišjih cenah edine

Alojzij Povh

na Piazza Garibaldi št. 2

prve nadstropje

TRI

TRI-SODA

čisti

In napravi blesčeče

šipe oken in vrat,

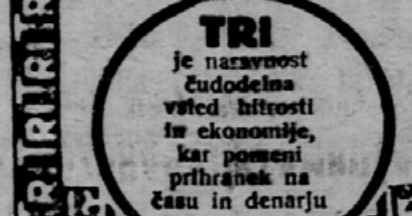
kozarce

krstala

krožnike, porcelan

in kuhinjske predmete

obeljene in umazane

A. FENDERL & C. - Trst

AUTOMOBILISTIČNA PROGA
Trst-Loke-Divača-Senožeče
Lastnik R. Brunelli & C., Trst, Via U. Foscolo, Garage Vecile, Telefon št. 606

VOZNI RED:

Cena Lir	Vožnja	POSTAJE	Vožnja	Cena Lir
3.80	18.—	Trst, (P. Oberdan)	8.45	9.80
6.—	18.15	Bazovica	8.15	6.—
7.50	18.30	Loke	8.—	3.80
9.80	19.—	Divača	7.45	2.30
		Senožeče	7.15	—

Cena minimalna za vožnjo L. 2.
Listki za tja in nazaj:
Trst-Senožeče in obratno L. 17.— Trst-Divača in obratno L. 14.—
539 LASTNIK.

Ljudska posojilnica in hranilnica na Kozini

r. z. z. n. z.

naznanja da je začela zopet poslovati.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice

ter jih obrestuje

po 5%

Večje in stalne vloge po dogovoru. - Daje

posojila na knjižico in menice s poroštvom.

Uradije vsaki dan od 8-12, 14-18. 547

Ob nedeljah in praznikih do 13 ure.

MIRODILNICA

MARIO FERLIN

Sv. Marija Magdalena zgornja 2 Bivlo. el. 774

Podružnica Via Cavena 10 (Vogel Via Madonna del mare)

prodaja na debelo in drobno, 63

Berve, laži, copiči, šipe, žebili, cement, sadra,

žveplo, modra galica itd. — Postrežba na dom.

Bogata izbira slikarskih vzorcev (štampon)

Velika izbira cepilnih potrebščin

Zaloga mazila „MIRBONA“ za čevlje

Pastificio Bolognese

Via Madonnina 5.

VELIKA LIKVIDACIJA

lončevine, testenin, konserv, sira,

moke, mila in drugih jestvin.

Blago najboljšje vrste in po najniž-

jih cenah. 538

PREPRIČAJTE SE!!

Predno kaj nakupite, obiščite

Veliko skladišče pohištva

trrdko

ALESSANDRO LEVI MINZI

Via Rettori št. 1 — Via Maicanton št. 7-13

Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva

v veliki izbori.

TRGOVSKO OBRTNA ZADRUGA v TRSTU

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

VIA PIERLUIGI DA PALESTRINA 4, pritličje

Obrestuje hranilne vloge, počenši s 1. januarjem 1925 po

4 1/2

Večje vloge, vezane na odpoved, po dogovoru.

Davek na obresti plačuje zavod sam.

Trgovcem in obrtnikom otvarja tekoče čekovne račune.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v **Dinarjih** ter jih obrestuje najugodnejše.

Daje posojila na menično porošstvo, zastavo vrednostnih papirjev,

ali dragocenosti in vknjižbe. Eskomptira trgovske efekte.

Uradne ure od 9-1 in od 3 1/2-5 1/2 pop.

Poštno-hran. račun št 11/1327. Telefon 16-04.

Pohištvo

luksozno in navadno

Gelosa Beniamino & Figli

TRST

Via Carducci št. 20

Telefon 42-33

Specijaliteta masivnih sob iz

bukovrga lesa, po zmernih

cenah. (847)

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Glavnica in rezerva Dinarijev 60.000.000—

Podružnica v TRSTU

Glavnica in rezerva Dinarijev 60.000.000—

CENTRALA V LJUBLJANI

Telefon: 5—18, 22—98

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po **4 %**, na tekočih računih po **4 1/2 %**

vezane vloge po dogovoru. - Prejema **DINARJE** na tekoči račun in jih obre-

stuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle-

Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo

Podružnice: